

[Birgitte Husmark]

nå op på – har ikke nogen saglighed. Det er udgifter, der ikke vil komme nogen til gode.

Det er dybt beklageligt, at lokalpatriotiske hensyn – det har vi fået dokumenteret her fra talerstolen – tilsidesætter hensynet til den bedst mulige behandling af den enkelte patient. Og det er lige så beklageligt, at det flertal, der efterhånden ser ud til at have manifesteret sig, lader fuldstændig hånt om en vurdering af, om en sådan opprioritering af transplantationskirurgien er den mest ønskelige udvikling for det danske sundhedsvæsen.

Jeg vil godt slutte med at sige, at for SF er der ikke tvivl om, at det er vigtigt, at det danske sundhedsvæsen og det danske samfund på en helt anderledes måde satser på at fremme sundheden og forebygge sygdom, og det mener vi ikke sker ved at oprette endnu et transplantationscenter.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg beklager, at jeg ikke viftede tilstrækkelig voldsomt før, idet jeg skulle have været ind før sidste ordfører.

Når jeg gerne vil ind nu, er det for at forsøge at svare på nogle af de spørgsmål, der er rejst, og måske også for at få præciseret udtalelserne om, hvad det er, man arbejder på, lidt mere.

Jeg har forstået, at man fastholder, at der skal være flere centre, flere operationssteder, og at der er tale om et samarbejde. Jeg er blevet spurgt om samarbejdsmulighederne.

Jeg har, som det er udvalget bekendt, skrevet til transplantationsudvalget og bedt om at få nogle samarbejdsmodeller. Der har været møde i transplantationsudvalget, hvor Skejby fremlagde en samarbejdsmodel, som Rigshospitalet forkastede. Rigshospitalet fremlagde en model, som Skejby forkastede. Medicinaldirektøren fremlagde en model, som Rigshospitalet tilsluttede sig, men som Århuslægerne ikke havde mandat til at tage stilling til; de måtte forhøre sig hos deres bagland, inden de kunne give endeligt svar. Da de vendte tilbage, var svaret negativt. Jeg har meget gerne villet sende det referat til Sundhedsudvalget, men har ikke været i stand til det, fordi referatet endnu ikke er godkendt af deltagerne fra Århus. Jeg har som sagt gjort forsøg på at få et samarbejde i gang.

Der er rejst spørgsmål om Skejbylægernes faglige ekspertise, og jeg tror, jeg kommer til at

bruge et par ord på at beskrive, hvad det er for en behandlingstype, vi beskæftiger os med i denne diskussion.

Det er en af de mest komplicerede behandlinger, måske den mest komplicerede, som udføres her i landet. Den er ikke kompliceret kirurgisk-teknisk, det vil jeg godt understrege; der er andre operationer, som kirurgisk-teknisk er vanskeligere. Det, der er den store udfordring ved denne type behandlinger, er at få patienten til at overleve. Det betyder, at den samlede behandlings- og plejeindsats er usædvanlig krævende.

Der er ikke tale om, at to mennesker er i stand til at sikre et vellykket forløb af en transplantation. Der er tale om, at et hold af eksperter med forskellig viden ved et vellykket samarbejde er i stand til at hjælpe en patient levende igennem denne behandling. Dette, at man udtager et hjerte og indsætter et nyt, er en meget voldsom oplevelse for en organisme, og det er meget svært at komme igennem den.

Den medicinske behandling er mindst lige så afgørende for resultatet som den kirurgiske. Derfor er det ikke nogen præcis og rimelig diskussion alene at tage stilling til den kirurgiske ekspertise, der måtte være.

Når det for mig er vigtigt, at vi har ét sted – man kan kalde det et center – hvor den slags patienter bliver opereret, så er det, fordi dette samarbejde, dette teamwork, er så utrolig afgørende. Det er vigtigt, at man løbende får rutine, det er vigtigt, at man samler ekspertisen, erfaringen, rutinen, at man har et tilstrækkeligt antal operationer, så man også er i stand til at udvikle dem. Hver eneste behandling, vi gennemfører her i landet, udvikler vi, men det kræver et vist antal, før man er i stand til at udvikle en behandling.

Med hensyn til, hvorvidt man er klar i Århus eller ej, kan jeg sige, at jeg i dagspressen har set, at hjertekirurgen, overlæge Paulsen, har udtalt, at man først er klar til at gå i gang med hjerte-transplantationer, når der er sket en række ansættelser. Det er måske lidt letfærdigt at sige, at man er helt parat, når der er ansættelser, der ikke er foretaget.

Med hensyn til leverekspertise siger Sundhedsstyrelsen, at det er betænkeligt at etablere levertransplantationer på Århus Kommunehospital inden for en nærmere fremtid. Man har gennem længere tid haft overvejelser om at an-